

POZITRON Diagnosztika Kft.		Dokumentum típusa: melléklet (me)
Betegtájékoztató Kortizol nyálból történő meghatározásához	Dokumentum száma: me-04-M-07-024 Hatályba lép: 2021.06.24. Oldalszám: 1/2	

Sorszám:

TÁJÉKOZTATÓ KORTIZOL NYÁLBÓL TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Név: ..... TAJ szám: ..... Születési dátum: .....

A vizsgálat leírása:

A kortizol (hidrokortizon) a mellékvesekéregben termelődő glukokortikoid hormon számos fontos élettani folyamatban (pl. az energia-metabolizmus, az elektrolit-egyensúly és a vérnyomás fenntartása, az immunrendszerre gyakorolt hatás és a stresszre adott válaszok) fontos szerepet tölt be. Egy egészséges mellékvese a kora reggeli órákban termeli a legtöbb kortizolt, majd mennyisége a nap folyamán csökken.

Elégtelen kortizol mennyiség esetében nem-specifikus tünetek mutatkozhatnak: testsúlyvesztés, izomgyengeség, fáradékonyság, alacsony vérnyomás és a hasi fájdalom. A kortizol túltermelése magas vérnyomást, emelkedett vércukor értéket, elhízást, a has bőrén bíborszínű csíkokat, izomgyengeséget és csonttrikulást (osteoporosist) okozhat. Nőkben rendszertelen havivérzést és megerősödő arcszőrzetet; a gyerekeknél késleltetett növekedést és kis testmagasságot eredményezhet.

Magasabb kortizol szint stressz-válaszok, pszichiátriai betegségek, cukorbetegség, alkoholizmus és terhesség esetén (amely Cushing szindrómás betegek esetén diagnosztizálási problémát okozhat) és elhízott állapotban fordulnak elő. Alacsony kortizol szintek a ritkán előforduló mellékvese-enzim hibás betegeknél és hosszan tartó stresszhelyzet esetén fordulnak elő.

A nyálból történő hormonvizsgálat számos előnyt kínál: a mintavétel stressz- és fájdalommentes és bármely időpontban és helyen kivitelezhető. A mellékvesekéreg által termelt kortizol hormon ily módon hatékonyan monitorozható akár gyerekeknél, vagy „izgulós” pácienseknél is.

A vizsgálat feltételei:

- Három éves kor alatt a vizsgálat nem javasolt.
- A kortizol koncentrációját befolyásolja a napszaki ingadozás, a nem- és korfüggő változások, a stressz, a testmozgás, a táplálék, gyógyszerek stb.
- Fontos a stressz mentes környezet biztosítása.
- A mintavételt megelőző két órán belül enni-inni, alkoholt, kávéfogyasztani, fogat mosni, rágógumizni nem szabad, kerülni kell az erőteljesebb testmozgást, edzést.
- A hormontartalmú élelmiszerek pl. tej, szója, hüvelyesek, befolyásolhatják a mérési eredményeket.
- A fogínyvérzés megemelheti a kortizol szintet.

A mintavétel folyamata:

A vizsgálatához speciális mintavevő szükséges. A kortizol kimutatása az erre a célra kifejlesztett 2 db Salivette tartályba vett mintából történik.

- A mintavételt a páciens önállóan végzi az orvos és a mellékelt útmutató utasításainak megfelelően.
A mintavétel 2 időpontban történik:
  1. cső: Első nap este: 22:00-23:00 óra között
  2. cső: Második nap reggel, felkelés után közvetlenül.
- Mintavételi útmutató:
  1. A kupak eltávolításával (1) vegye ki a vatta rudacska a csőben lévő kisebb betétből (2), és finoman rágja kb. 2 percig, hogy az átitatódjék nyállal (3).
  2. Tegye vissza a tampont a betétbe (4), és zárja le a csövet (5).
  3. Jelölje a nyálmintákat a csöveken névvel, születési dátummal és a mintavétel idejével (hó, nap, óra).
  4. A mintát juttassa vissza az Intézményünkbe.
  5. A mintát a visszajuttatásig hűtőszekrényben (2-8°C-on) kell tárolni.

POZITRON Diagnosztika Kft.		Dokumentum típusa: melléklet (me)
Betegtájékoztató Kortizol nyálból történő meghatározásához	Dokumentum száma: me-04-M-07-024 Hatályba lép: 2021.06.24. Oldalszám: 2/2	

Sorszám:

- Az asszisztens a mintát a klinikai laboratóriumba továbbítja.

A Vizsgálat értékelése

- A klinikai laboratórium által megküldött leletet továbbítjuk az Ön részére.
- A szakorvos a következő konzultáció alkalmával fogja értékelni az eredményét, tájékoztatni fogja Önt a szükséges terápiairól, gyógyszert ír fel, ha szükséges, vagy egyéb vizsgálatokat javasol.
- Kérjük, kérjen időpontot a recepción az endokrinológiai szakrendelésre.

Bármilyen további kérdés, kérés esetén, kérjük, keresse munkatársunkat az alábbi elérhetőségek bármelyikén:

Pozitron-Diagnosztika Központ

1117 Budapest, Hunyadi János út 9-11.

Tel: +36-1-505-8888, +36-1-505-8881,

Fax: +36-1-505-8889,

E-mail: info@pet.hu

A fentiekben leírtakat elolvastam, megértettem és elfogadom.

.....
Dátum

.....
Aláírás